NOTAT

Til: Styret i Norges Pelsdyralslag

Kopi: Knut Berg

Fra: Svein Aalling

Dato: 19. mai 2019

Ansvarlig advokat: Svein Aalling

FORBUD MOT PELSDYROPPDERETT – OVERORDNET NOTAT OM BETYDNING FOR PELSDYRORGANISASJONENE

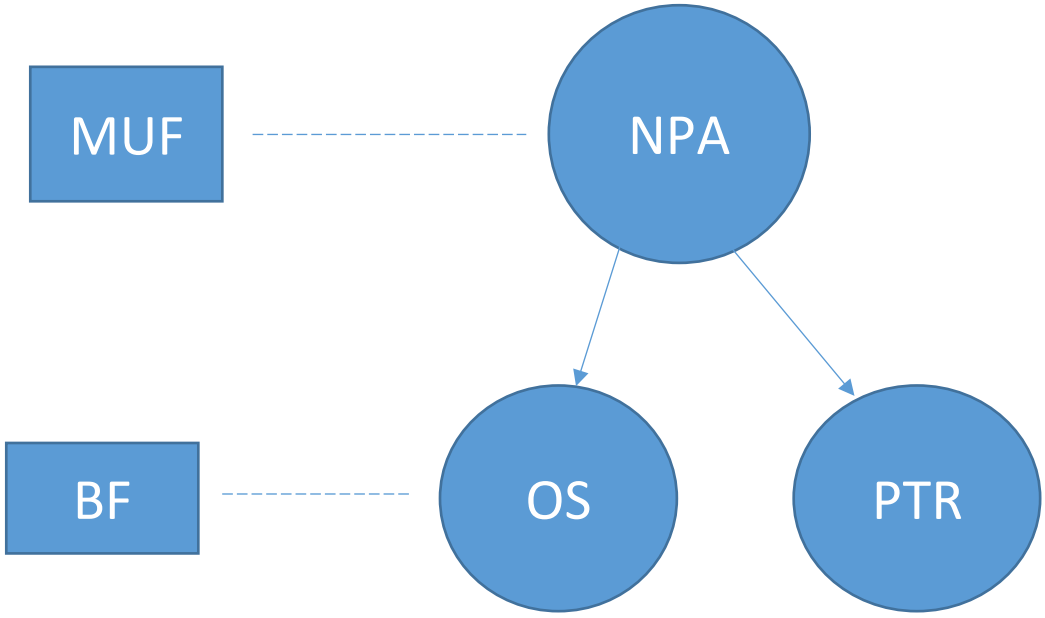
UTKAST

Innledning

Prop. 99 L (2018–2019) «Lov om forbud mot hold av pelsdyr» skal behandles av Stortinget i juni, etter at næringskomiteen har avgitt innstilling den 28. mai. Det er forventet at det blir vedtatt et generelt forbud mot pelsdyrhold. I utgangspunktet trer forbudet i kraft straks, men eksisterende produsenter får frist til å avvikle sin produksjon innen 1. februar 2025.

En avvikling av pelsdyrnæringen vil også fjerne fundamentet for organisasjonene innen næringen. Dette notatet har som formål å peke på utfordringer knyttet til avvikling av disse organisasjonene, herunder hvordan en eventuell restformue kan disponeres, samt hvilke utredninger som bør gjøres forut for avviklingen.

Nedenfor følger en figur som viser de aktuelle enhetene:

NPA	Norges Pelsdyralslag
PTRL	Pelsdyrtrygdelaget
OS	Oslo Skinnauksjoner AS
MUF	Markedsutjevningsfondet
BF	Bonusfond

De to fondene markers i figuren over er formue tilhørende medlemmene, der det enkelte medlem står fritt til å ta ut sin del når han/hun ønsker. Hhv. NPA og OS må forvalte disse så lenge det er innestående midler der, og påse at alle midler er tatt ut av fondene før avvikling. Utover dette vil ikke fondene bli omtalt i det følgende.

Norsk Pelsdyralslag er en medlemsorganisasjon for alle pelsdyroppdrettere. NPA er en økonomisk forening med formål å bidra til en størst mulig økonomisk avkastning av medlemmenes samlede ressurser i pelsdyrnæringen.

Pelsdyrtrygdelaget er et gjensidig forsikringsselskap hvor de fleste oppdrettere har tegnet forsikring for sine produksjoner. Selskapet er ikke eid av NPA, men ved oppløsning skal restformuen iht. vedtektene tilfalle NPA. Videre er NPA tildelt forvalteroppgaver for trygdelaget.

Oslo Skinnauksjoner AS er et aksjeselskap heleid av NPA. Det vil si at selskapet må enten avvikles eller likvideres før NPA legges ned, og vederlaget for aksjene eller en eventuell nettoformue i selskapet vil tilfalle NPA.

Nærmere om de enkelte enhetene

Norges Pelsdyralslag

Norges Pelsdyralslag vil være den siste enheten som avvikles, på grunn av eierskapet i OS og forvalteransvaret for PTR. For det første bør det legges en plan for avvikling frem til 1. februar 2025, da det etter den tid bare vil være passive medlemmer i foreningen, og ingen antas å ha noen interesse i å opprettholde NPA etter dette.

Når foreningen avvikles følger det av vedtektene at restformuen skal gå til «et fond til fordel for pelsdyrnæringen i Norge». Etter at pelsdyrnæringen er blitt forbudt lar det seg ikke lenger gjøre å oppfylle intensjonene i denne vedtektsbestemmelsen. Det må derfor utredes hvilke andre formål som best kan oppfylle intensjonene i vedtektene, herunder om, og i hvilken grad restformuen kan benyttes til å avhjelpe medlemmene i forbindelse med avvikling av deres produksjoner.

Som et ledd i foreningens formål yter NPA i dag økonomiske bidrag til bl.a. forproduksjon. Disse bidragene antas å ligge innenfor formålsbestemmelsen om å bidra til en størst mulig økonomisk avkastning av medlemmenes samlede ressurser i pelsdyrnæringen. Disse og lignende tiltak vil bidra til å redusere formuen som er i behold ved avviklingen. Vedtektenes formål peker direkte på «medlemmenes samlede ressurser i pelsdyrnæringen». Ut fra dette kan det være nødvendig å trekke en grense mellom mer indirekte bidrag til næringen, som åpenbart faller innenfor formålet, og mer direkte økonomiske bidrag til dagen pelsdyrprodusenter. Dette bør også utredes nærmere.

Oslo Skinnauksjoner AS

Oslo Skinnauksjoner AS må enten selges eller avvikles før avvikling av NPA. I begge tilfellene vil nettoverdiene tilfalle NPA, men det må vurderes hvilken fremgangsmåte som gir størst bidrag til NPA. nærmere bestemt om salg av hele selskapet, på grunn av skatteposisjoner i selskapet eller andre forhold, kan gi noen merverdier, utover likvidasjonsverdien av selskapet, ved at aksjene selges og selskapet består.

Pelsdyrtrygdelaget

Pelsdyrtrygdelaget har i dag en egenkapital som langt overstiger krav til minstekapital. På samme måte som for OS må det vurderes hvilken avviklingsmåte (salg eller likvidering) som gir størst økonomisk bidrag til NPA.

Som et ledd i dette kan det være hensiktsmessig å vurdere muligheten for omdanning til aksjeselskap, herunder hvem som vil/kan bli tildelt aksjer ved en slik omdanning. Dette henger igjen sammen med hvem som kan anses som eiere av trygdelaget, samt hvilke lovregler som gjelder for laget.

Som et alternativ til salg eller likvidering med overføring av nettoformuen til NPA, kan det også vurderes om innføring av forbud mot pelsdyr kan begrunne at (deler av) formuen tilbakebetales medlemmene etter deres premieinnbetaling til trygdelaget i en periode tilbake i tid. Foretakets formue er faktisk et resultat av medlemmenes historiske premieinnbetaling, og en slik tilbakebetaling kan oppleves som mest rettferdig. Begrunnelsen for en slik tilbakebetaling kan være at innføring av forbud mot pelsdyrnæringen innebærer bristende forutsetninger for foretakets drift og medlemmenes innbetalinger til foretaket.

En slik en «reversering» av premieinnbetalinger vil gi direkte økonomisk bidrag til medlemmene.

Oppsummering

Det sentrale er at ovennevnte spørsmål utredes i god tid før næringen avvikles, slik at alle organisasjonene kan avvikles på en måte som er mest mulig hensiktsmessig for pelsdyrnæringen.

Det kan også være slik at muligheten for å benytte økonomiske midler til fordel for medlemmene produsentene vil være noe forskjellig, enten de disponeres ved løpende drift frem til 2025, eller de anvendes i forbindelse med avviklingen.

Endelig kan det variere hvilke produsenter som får (mest) glede av organisasjonenes midler, avhengig av hvilken fremgangsmåte som velges. F.eks. vil bidrag til forproduksjon bare avhjelpe den økonomiske situasjonen til de som fortsatt opprettholder sin produksjon, mens en «reversering» av premieinnbetaling fra Pelsdyrtrygdelaget vil tilgodese de som har innbetalt premie i en historisk periode (f.eks. siste 5-10 år).

Det er også et spørsmål om departementet bør kobles inn jo før jo heller straks det er endelig vedtatt avvikling av næringen. Men av hensyn til disponering av midlene bør dette uansett ikke skje før «omstillingspakken» i forbindelse med forbudet endelig er vedtatt.

SELAND
ORWALL

Oslo, 21. mai 2019

Svein Aalling